

İnsanların sosyalleşmesi ile birlikte, anlaşmazlık ve uyuşmazlıkların doğması kaçınılmaz hale gelmiştir. Uyuşmazlıklar, insan hayatının kalitesini bozan, istenmeyen durumlardır ve bir an evvel ortadan kaldırılmaları veya tolere edilebilir hale getirilmeleri gerekmektedir. Bu kapsamda bir çözümden bahsedildiğinde ilk akla gelen, mahkemeler ve uyuşmazlığın yargısal yollarla giderilmesidir.

Ancak mahkemeler, gerek kendi bünyelerinden kaynaklanan bazı sıkıntılar gerek uyuşmazlıkların eskiye göre karmaşık ve uzmanlık isteyen hale bürünmesi gerekse de insanların ilişkilerini koruma ve devam etme istekleri gibi sebeplerle arzu edilen sonucu her zaman üretememeye başlamıştır. Bu nedenle uyuşmazlık tarafları, ihtiyaçları olan çözüme erişebilmek için yargıya alternatif yöntemler aramışlardır. Bu arayış Amerika Birleşik Devletlerinde başlayan ve tüm dünyayı yavaş yavaş saran alternatif uyuşmazlık çözümü (AUÇ/Alternative Dispute Resolution–ADR) akımını doğurmuştur. Bu akım içerisinde arabuluculuk, en hızlı yayılan ve tercih edilen yöntem olmuştur. Aslında yeni ve yabancı bir kavram olmayan arabuluculuk, çok eski kültürlerden bu yana uygulanmaktadır. Fakat AUÇ ile getirilen yenilik, arabuluculuğun ayrı bir kurum ve usûl olarak gelişmesi için harcanan düzenli bir çabanın bulunması ve bu eski zamanlardan kalma uygulamanın ücret karşılığı yapılan bir iş haline getirilmesidir.

Bu hızlı ilerleyiş ve çok sayıda ülke tarafından uygulamaya sokulan arabuluculuk yöntemi karşısında, ülkemiz de ilgisiz kalmamış ve gerekli yasal düzenlemelerin oluşturulması için çalışmalar yapılmaya başlamıştır. Hazırlanan Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Tasarısı ile arabuluculuğun hayata geçmesi yönünde önemli bir adım atılmıştır.

Bu çalışmanın amacı, kanunlaşma çalışmalarının yapıldığı bu dönemde, bir AUÇ yöntemi olarak arabuluculuk kurumu ve özellikle bu yöntemin uyuşmazlık çözümünde uyguladığı usûl ve teknikler hakkında genel bir bilgi vermektir. Bunu sağlayabilmek için arabuluculuğun en yaygın ve eski kullanım yeri olan ABD uygulama ve teorisi, en büyük başvuru kaynağımız olacaktır. Bunun yanında, arabuluculuğu hayata geçiren bazı diğer ülkelerde de göze çarpan özelliklere yeri geldikçe değinilecektir.

Çalışmanın birinci bölümünde öncelikle uyuşmazlık kavramı ve alternatif uyuşmazlık yolları hakkında genel bir bilgi verilecek, uygulanmakta olan başlıca alternatif uyuşmazlık çözüm yollarından kısaca bahsedilecektir. Arabuluculuğun temelinde müzakere olduğu için bu konu üzerinde ayrıca durulacaktır. Sonrasında arabuluculuğun ne olduğu, neyi amaçladığı, yargısal yollarla ne gibi farklılıkları bulunduğu ve hangi faydaları sağlayabileceğine değinilecektir. Bu

esnada, arabuluculuğun nasıl bir gelişim sonrasında tercih edilen bir AUÇ yöntemi haline geldiği üzerinde durulacaktır. Uygulamaya ışık tutmak için arabuluculuk ile ilgili kim, ne zaman, nasıl gibi sorulara cevaplar bulunmaya çalışılacaktır.

Çalışmanın ikinci bölümü arabulucunun uyuşmazlığı çözmekte kullandığı yöntemlerle ilgilidir. Arabuluculukta, yargılamadaki gibi belli bir usûl olmamasına rağmen, tercih edilen ve en çok uygulanan yöntemlerden hareketle belli aşamalar incelenecek ve belli bir düzen içinde işleyişin nasıl olabileceği açıklanmaya çalışılacaktır. Mahkemenin uyuşmazlığı arabuluculuğa havale etmesi ile gerçekleşen mahkeme bağlantılı arabuluculuk, ayrı bir çalışmanın konusunu oluşturabilecek hacimde olduğundan sadece önemli noktalarına değinilmekle yetinilecektir.

Son bölümde, arabuluculuk modelleri hakkında bilgi verildikten sonra, arabulucuların taraflara en üst seviyede yardım edebilmeleri ve onların başarılı bir arabuluculuk sürecinden geçmelerini sağlayabilmeleri için faydalanabilecekleri bazı taktikler ele alınacaktır.

Çalışma, genel bir değerlendirmenin yapılacağı sonuç bölümü ile bitirilecektir.

(Tanıtım Bültenin'den)

ISBN: 9786055473822

Yayın Tarihi: Mart 2011

Baskı Sayısı: 1

Ebat: 16x24

Sayfa Sayısı: 335

Yayınevi: Adalet Yayınevi

Kapak Türü: Karton Kapak Dili: Türkçe